

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/2/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112200014
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3112200014.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO 35 724 803, zastúpeného Y. H., J. so sídlom G., G., IČO:XX XXX XXX proti odporcovi Z. H., bytom Y. Y., Y. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: L. J. so sídlom K., I. XX, IČO XX XXX XXX, právne zastúpeného JUDr. M. S., advokátom so sídlom J., IČO: XXXXXXXX, o zaplatenie 618,10 eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 5. februára 2013, č.k. 54Ro/5/2012-41, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o náhrade trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu **m e n í t a k**, že navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v sume 113,93 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. M. S., advokáta, č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v sume 19,33 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. M. S., advokáta, č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením v prvom výroku zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Trenčín zo dňa 16.01.2012, č.k. 54 Ro 5/2012-15, v druhom výroku zastavil konanie, v treťom výroku odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania a vo štvrtom výroku nariadil vrátenie súdneho poplatku z návrhu na začatie konania vo výške 30,37 eur navrhovateľovi prostredníctvom Daňového úradu Bratislava. Svoje rozhodnutie vo výroku o zrušení platobného rozkazu, zastavení konania a vrátení súdneho poplatku odôvodnil tým, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplatenia sumy 618,10 eur spolu s úrokom z omeškania 8,5 % ročne zo sumy 546,66 eur od 26.04.2007 do zaplatenia. Súčasne s podaním návrhu zaplatil súdny poplatok vo výške 38 eur. Okresný súd Trenčín vydal dňa 16.01.2012 vo veci platobný rozkaz, č.k. 54Ro/5/2012-15, ktorý sa však nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk. Proti platobnému rozkazu podal odpor vedľajší účastník, a namietal premlčanie nároku navrhovateľa. Z dôvodu nemožnosti doručiť platobný rozkaz odporcovi do vlastných rúk súd rozhodol o jeho zrušení podľa § 173 ods. 2 O.s.p. a v dôsledku späťvzatia návrhu pred začatím pojednávania konanie v zmysle § 96 O.s.p. zastavil. Podľa § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch z dôvodu späťvzatia návrhu pred začatím pojednávania vo veci samej navrhovateľovi vrátil zaplatený súdny poplatok krátený o 6,63 eur prostredníctvom Daňového úradu. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p, pretože navrhovateľ späťvzatím návrhu zaviniť zastavenie konania. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože ju nežiadal. Vedľajšiemu účastníkovi, spotrebiteľskému združeniu, ktoré bolo zriadené za účelom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní, a teda pre potreby plnenia predmetu svojej činnosti, disponujúcemu

potrebnými odbornými vedomosťami, súd náhradu trov konania, ktoré predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia nepriznal, nakoľko ich považoval za neúčelne vynaložené.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi neboli priznané trovy konania, podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu. Žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že uloží navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 113,93 eur a zároveň si vedľajší účastník uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 33,28 eur. Vo svojom odvolaní poukázal na rozsiahlu judikatúru odvolacích súdov, ktoré dávajú na argumentáciu okresného súdu, uvedenú v odôvodnení, pomerne jednoznačnú odpoveď (uznesenie Krajského súdu v Prešove z 30.04.2012, sp. zn. 7Co/31/2012; Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 05.12.2012, sp.zn. 3Co/49/2012; uznesenie Krajského súdu v Prešove z 31.10.2012, sp.zn. 20Co/185/2012; uznesenie Krajského súdu v Prešove z 27.09.2012, sp.zn. 1Co/55/2012; uznesenie krajského súdu Banská Bystrica z 9.8.2012, sp. zn. 15Co/169/2012 a iné). Ďalej uviedol, že teda aj vedľajší účastník, ako občianske združenie, zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má v súdnom konaní vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“. Tento princíp ako naplnenie zásady rovnosti strán presadzuje v konštantnej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva. Práve preto vedľajší účastník je právne zastúpený advokátmi, ktorí sú ochotní takéto právne zastupovanie realizovať. Aj keď neprijateľnosť zmluvných podmienok a posudzovanie nekalých obchodných praktík vyhodnocuje súd v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ ex offio, nemôže poučiť spotrebiteľa o premlčaní, prípadne mu dávať návrhy k náležitej právnej argumentácii proti dodávateľom. Vstupom vedľajšieho účastníka do konania sa žalobca zrazu v súdnych konaniach začína ocitáť v postavení, v ktorom nachádza rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože priemerní spotrebiteľia sa nedokážu v súdnom konaní náležite brániť, a často na ochranu svojich práv a právom chránených záujmov z dôvodu svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie rezignujú. Ďalej namietal, že súd zjavne nepostrehol, kto v konaní chráni čistotu spoločenských vzťahov, nezištne pomáha ľuďom, často sociálne odkázaným, ktorí nemajú na právnikov, sú neinformovaní a rezignovaní. Čím si žalobca v konkrétnej veci zaslúži takúto ochranu svojich práv? Veď predsa, ak je občiansky proces vedený zásadou úspechu vo veci v súvislosti s náhradou trov, prečo by žalobca nemal byť zaviazaný na trovy, ktoré zaviniť? Podal predsa žalobu o premlčaný nárok, pričom sa spoliehal, že spotrebiteľ premlčanie nenamietne, čo by sa mu istotne aj podarilo, nebyť ich vstupu do konania. Žalobcu môže odradiť od takejto činnosti jedine dôsledný postup všetkých súdov pri jeho zaväzovaní k náhrade trov v neúspešných sporoch. Iba tak si žalobca uvedomí, že sa nemôže spoliehať na zhovievavosť súdov, chrániacich jeho hospodárske záujmy.

Navrhovateľ a odporca sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadřili.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podľa ust. § 220 O.s.p. zmeniť, a to bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu (ust. § 214 ods. 2 O.s.p.).

Uznesenie súdu prvého stupňa vo výrokoch o zrušení platobného rozkazu, zastavení konania, o vrátení súdneho poplatku z návrhu odvolaním, ako i v časti výroku III o nepriznaní náhrady trov konania odporcovi (nakoľko vedľajší účastník na strane odporcu napadol odvolaním tretí výrok uznesenia okresného súdu len v časti nepriznania trov vedľajšieho účastníka) napadnuté nebolo, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvého stupňa v týchto výrokoch právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

V prejednávanej veci odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že navrhovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrhom na začatie konania zo dňa 09.12.2011, ktorý bol doručený súdu prvého stupňa dňa 02.01.2012, domáhal proti odporcovi zaplata sumy 618,10 eur s príslušenstvom.

Je nepochybné, že právny vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bol založený dňa 05.10.2006 úverovou zmluvou.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka podaním zo dňa 20.01.2012, ktoré bolo doručené na súd prvého stupňa dňa 24.01.2012, oznámil prvostupňovému súdu, že L. na Q.. so sídlom K., I. XX, IČO XX XXX XXX vstupuje v zmysle ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p. do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. Súčasne predložil plnomocenstvo pre JUDr. M. S., advokátsku kanceláriu so sídlom N.. Žiadal doručiť návrh na začatie konania a jeho prílohy a uplatnil si náhradu trov konania.

O návrhu na vyslovenie prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd prvého stupňa v predmetnom konaní nerozhodoval.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka v písomnom podaní zo dňa 23.02.2012, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 28.02.2012, podal odpor proti platobnému rozkazu Okresného súdu Trenčín zo dňa 16.01.2012, č.k. 54Ro/5/2012-15, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku navrhovateľa. Žiadal, aby súd po vykonanom dokazovaní návrh navrhovateľa zamietol a uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 113,93 eur na účet jeho právneho zástupcu.

Právny zástupca navrhovateľa podaním zo dňa 25.05.2012, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 31.05.2012, vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a zároveň sa vyjadril k trovám vedľajšieho účastníka tak, že podľa jeho názoru konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p., a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je, alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie, ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené zákonom č. 384/2008 Z. z. (s účinnosťou od 15.10.2008) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti, ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu X., so sídlom v K., má oprávnenie vystupovať v predmetnom konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval v konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu, mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava, uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti, ako účastník, z toho možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník má rovnako, ako akýkoľvek hlavný účastník tiež právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

V prípade, pokiaľ je konanie zastavené, v zásade platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Pokiaľ však došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania, rozhoduje súd podľa ustálenej súdnej praxe podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia. Podľa prvej vety citovaného zákonného ustanovenia hradí trovy zastaveného konania ten z účastníkov, ktorý zaviniel, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie sa pri tom posudzuje len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva, lebo potom by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti nároku vo veci samej, takže by po zastavení konania súd ďalej skúmal dôvodnosť návrhu vo veci samej. Preto, ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, ak nejde o prípad druhej vety tohto zákonného ustanovenia, že procesne zaviniel zastavenie konania.

V prejednávanej veci nepochybne došlo ku zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľom, pričom nebolo v konaní tvrdené, a ani zo spisu nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by dávali podklad pre rozhodovanie o trovách zastaveného konania podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. Navrhovateľ je preto povinný podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. hradiť trovy konania ďalších účastníkov, teda aj vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

V tejto súvislosti odvolací súd zastáva právny názor, že v danom prípade nie je dôvodné aplikovať ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p., nakoľko v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné predpoklady pre postup súdu podľa tohto ustanovenia, a to existencia dôvodov, hodných osobitného zreteľa.

Pri použití citovaného zákonného ustanovenia ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok, aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu, a je odôvodnené tým, že by strohá aplikácia ustanovení o náhrade trov mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdomiam. Použitie tohto ustanovenia dopadá pritom na účastníka, ktorý by mal inak nárok na náhradu trov konania. Pri posudzovaní okolností, hodných osobitného zreteľa, sa podľa súdnej praxe prihliada na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov, teda nielen toho, ktorého by podľa všeobecných ustanovení mala postihovať povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho, koho majetková sféra by bola použitím tohto ustanovenia dotknutá. Zároveň možno uplatniť ako dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov tiež okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť na postoj účastníkov v konaní.

V prejednávanej veci nemožno za dôvody, hodné osobitného zreteľa, považovať okolnosti, spočívajúce v účelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Odvolací súd k tomu uvádza, že na účelnosť trov konania je súd pri rozhodovaní o náhrade trov povinný prihliadať v každom prípade, pretože náhradu trov konania možno priznať len v prípade, ak sa jedná o účelne vynaložené trovy.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane odporcu si uplatnil náhradu trov prvostupňového konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a podanie odporu, príslušný režijný paušál a DPH, trovy v celkovej sume 113,93 eur.

Spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby upravuje vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení neskorších predpisov.

Odvolací súd dospel k záveru, že účelné trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu v konaní pred súdom prvého stupňa predstavujú trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka za 2 úkony právnej služby - príprava a prevzatie zastúpenia podľa plnomocenstva zo dňa 02.01.2012 a podanie odporu dňa 28.02.2012 podľa § 14 ods. 1 písm. a/ a b/ citovanej vyhlášky v sume 2 x 39,84 eur (podľa § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky zo žalovanej sumy 618,10 eur), 2 x príslušný režijný paušál á 7,63 eur podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky a príslušná DPH (20 % z odmeny a náhrad, teda zo sumy 94,94 eur) vo výške 18,99 eur podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky, vzhľadom k tomu, že právny zástupca vedľajšieho účastníka je platiteľom DPH. Celkovo tak účelné trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na

strane odporcu predstavovali sumu 113,93 eur. Tieto trovy je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi navrhovateľ podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p.

Pokiaľ by vedľajšiemu účastníkovi neboli priznané trovy právneho zastúpenia, jednalo by sa tým o porušenie ustanovení základných procesných predpisov Občianskeho súdneho poriadku, ale aj ust. čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil, a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s 142 ods. 1 O.s.p., kedy vedľajšiemu účastníkovi, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi vo výške 19,33 eur, a to za jeden úkon právnej služby - odvolanie zo dňa 21.02.2013 podľa § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny (v danom prípade odvolanie bolo podané len proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, teda rozhodujúca je suma, ktorú žiadal ako nárok uplatňovaný v odvolaní, a to trovy vo výške 113,93 eur), t. j. vo výške 8,30 eur, k tomu príslušný režijný paušál vo výške 7,81 eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky a príslušná 20 % DPH z odmeny a náhrad vo výške 3,22 eur podľa § 18 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.